

Przedpłata  
wraz  
z przesłanką  
pocztową  
wynosi  
5 zł. a. w.  
rocznie.

# ZWIĄZEK.

REDAKCJA  
i  
Administracja  
we Lwowie  
przy ulicy  
Hetmańskiej  
1. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Nr. 23 i 24.

Dnia 22. grudnia 1894.

XXI. rocznik

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Teofil Merunowicz.**

Treść: Przysięże opodatkowanie stow. zar. i gosp. — Związek — i spółki Raiffeisena. — Filie i agencje Towarzystw zaliczkowych. — Rachunki stow. zaliczkowych za m. październik 1894. — O należności bezpośredniej. — Nekrologia. — Ruch stowarzyszeń. — Ogłoszenia.

## Przysięże opodatkowanie stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Stała komisya, wybrana przez Izbę poselską Rady państwa do przygotowania sprawozdania o rządowym projekcie reformy podatków, po półtorarocznej pracy, ukończyła właśnie swoje zadanie, i przedłożyła Izbie gotowy elaborat, obejmujący 317 paragrafów — do studyowania podczas feryj. Gdy w lutym Izba zbierze się ponownie, ma być ten przedmiot postawiony na porządku dziennym na pierwszym miejscu — jeszcze nawet przed budżetem na r. 1895, i nie można wątpić, iż przejdzie on z łatwością przez Izby. Reforma ta zmieni do gruntu cały dotychczasowy austriacki system podatkowy. I chociaż nie można spodziewać się, ażeby ona w ogólności zmniejszyła ciężar opodatkowania, gdyż to zależy od sumy potrzeb skarbu państwa, ale że przyczyni się znakomicie do sprawiedliwszego niż dotąd rozkładu podatków, to pewna.

Czasopismo nasze obchodzi specjalnie rozdział II. projektowanej ustawy, traktujący o przyszłym podatku zarobkowym przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, do których zaliczają się także stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze. Zastrzegając sobie na później uwagi o tych postanowieniach, ograniczymy się dziś na dosłownem przytoczeniu najważniejszych z nich, ażeby czytelnicy „Związku“ mogli wyrobić sobie przedewszystkiem własny sąd o nich.

§. 83 projektu ustawy, określający, które przedsiębiorstwa podatkowi podlegają, w alinie f. zalicza do nich:

„Przedsiębiorstwa, według przepisów ustawy z 9. kwietnia 1873 Dz. u. p. nr. 70. zarejestrowanych

i niezarejestrowanych stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (produkcyjnych, zaliczkowych i kredytowych, spożywczych, surowcowych i magazynowych, budowlanych, dla wspólnego wynajmu mieszkań, prowadzenia warsztatów i t. p.) o ile te stowarzyszenia nie ograniczają swoich interesów w sposób, oznaczony w §. 85. na swoich członków“.

W drugiej części tegoż paragrafu są podane podatkowi i te stowarzyszenia, które nie ograniczają się w swoich interesach li na członków. zaś § 85. określa ich obowiązek podatkowy w następujący sposób:

„W § 83. lit. f. i II. a. wskazane stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które, opierając się na zasadzie samopomocy, w swoich interesach według postanowień statutów i w rzeczywistości na swoich własnych członków ograniczają się... są wolne od podatku, jeżeli ich dochód czysty, sprawdzony według następnych przepisów kwoty 300 zł. nie przekracza.

„Zastosowaniu powyższego postanowienia nie przeszkadza, jeżeli:

a) oznaczone powyżej stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze u nieczłonków zaciągają pożyczki, albo też lokują swoje zapasy kasowe w zakładach, obowiązanych do publicznego składania rachunków;

b) jeżeli stowarzyszenia kredytowe przyjmują porękę od nieczłonków w celu ubezpieczenia prawnego udzielanych członkom pożyczek;

c) jeżeli stowarzyszenia spożywcze i surowcowe, a dalej zjednoczenia rolników w celu nabywania na wspólny rachunek nasion, nawozów, bydła rozplodowego, maszyn i narzędzi, albo też innych przedmiotów, służących do podniesienia produkcji, zakupują je jako towar od nieczłonków;

d) jeżeli stowarzyszenia produkcyjne swoje wyroby nieczłonkom sprzedają; przytem muszą jednak ograniczać się zasadni: zo do własnych członków albo pod względem użycia sił roboczych, albo też co do

nabywania głównego materiału swojej produkcji; w jakich zaś rozmiarach mogą one posługiwać się posiłkowo albo w podrzędnych rzeczach i manipulacjach ubocznych obcemi siłami, zastrzega się oznaczeniu w drodze rozporządzeń;

e) jeżeli stowarzyszenia magazynowe i sprzedażne (*Absatzvereine*) produktu swoich członków nieczłonkom sprzedają.

„Stowarzyszenia, mające na celu przetwarzanie i sprzedaż płodów rolnych własnej produkcji swoich członków, podlegają podatkowi zarobkowemu według postanowień tego rozdziału z temi samemi premisami, pod którymi takie same przedsiębiorstwo poszczególnego członka, pod względem uzyskanych jego własną pracą płodów gospodarczych ogólnemu podatkowi zarobkowemu podlega“.\*)

§. 93. Dochód czysty stanowią, z zastrzeżeniami określonymi w §§. 94. i 95. bilansem wykazane zwyżki dochodu, bez różnicy, czy takowe jako odsetki, dywidendy, tantiemy, albo pod jakąkolwiek bądź inną nazwą i według jakiegokolwiek bądź stopy wymiarowej, mają być rozdzielone, do funduszu rezerwowego przekazane, na dalszy rachunek przepisane, albo w inny sposób zużytkowane..... Jeżeli strona opodatkowana więcej przedsiębiorstw prowadzi, to suma czystych dochodów, po potrąceniu możliwych strat na poszczególnych przedsiębiorstwach, stanowi podstawę opodatkowania.

§. 94. Do wykazanych bilansem zwyżek dochodów doliczać należy nadto następujące wydatki, pokryte z zysków obrotowych roku administracyjnego:

a) na powiększenie włożonego w przedsiębiorstwo kapitału;

b) na umorzenie złożonych przez uczestników przedsiębiorstwa kapitałów, jakoteż na spłaty takich długów, których umorzenie z bieżących dochodów, według zasad prawidłowego bilansowania stanu majątkowego przedsiębiorstwa, do podwyższenia salda majątku prowadzi;

c) na oprocentowanie włożonych w przedsiębiorstwo kapitałów (na akcje, akcje pierwszeństwa, wkładki, udziały, wpłaty komandytystów i t. p.) jakoteż kapitałów, dostarczonych na obligi pierwszeństwa lub inne uczestkowe zapisy dłużne albo za ubezpieczeniem hipotecznem, o ile one stanowią część kapitału zakładowego, jednak z wyłączeniem kwot gwarancyjnych i zaliczek ze skarbu państwa (§. 95. lit. c.);

d) na zasiłki gwarancyjne, zaliczki albo dopłaty na inne przedsiębiorstwa;

\*) To jest przemysłowa przeróbka własnych płodów gospodarczych, wychodząca po za ramy właściwej produkcji rolniczej.

e) na datki, podarunki i inne ofiary o ile one nie są wymagane ruchem interesów, albo też nie wynikają z przyjętych zobowiązań, na rzecz funduszków emerytalnych, zakładów zaopatrzenia albo też innych istniejących już a przez stowarzyszenia gospodarcze utrzymywanych zakładów dobroczynnych;

f) na opłacenie podatków;

g) na pokrycie bilansem objętych przeniesień strat z lat poprzednich; od tego należy jednak potrącić przy wymienionych w §. 85. przedsiębiorstwach te kwoty, które wyrażają obliczone według zasad wskazanych ustawą, straty z roku, bezpośrednio rok bilansowy poprzedzającego.

§. 95. Natomiast nie należy wliczać do sumy, stanowiącej podstawę opodatkowania, a względnie, należy potrącić od wykazanej bilansem zwyżki dochodów:

a) kwoty zysków objętych bilansami, a przeniesione z lat poprzednich;

b) czyste dochody z przedmiotów, podlegających podatkowi gruntowemu i domowemu w tej wysokości, która służy za podstawę do wymiaru podatku gruntowego i domowego; przy przedmiotach podlegających podatkowi domowo-klasowemu należy tę kwotę uważać za czysty dochód, jaką tenże przedmiot musiałby odrzucać jako czynsz-*netto* gdyby podlegał podatkowi domowo-czynszowemu, ażeby podatek domowo-czynszowy równał się przypisanemu faktycznie od tego przedmiotu podatkowi domowo-klasowemu;

c) otrzymane kwoty gwarancyjne i zaliczki ze skarbu państwa;

d) rezerwy premij, odkładane przez zakłady asekuracyjne na pokrycie nie wygasłych jeszcze z końcem roku ubezpieczeń, a następnie kwoty, zatrzymane na zapłatę zgłoszonych już, lecz przed upływem roku niezlikwidowanych szkód;

e) odsetki od długów przedsiębiorstwa, o ile postanowienia, zawarte w §. 94. lit. c. nie nakazują wyraźnie wliczania ich do podstawy podatkowej; a więc mianowicie odsetki od długów lombardowych i wekslowych, odsetki od wkładek oszczędności, depozytów, wydanych asygnat kasowych, pożyczek na skrypta pojedyncze dalej, procenta od pokrytych według przepisów statutu i rzeczywiście w kurs wypuszczonych listów zastawnych i obligacji komunalnych;

f) odpisy, odpowiadające stratom, jakie powstają wskutek z użycia albo utraty wartości inwentarza lub materiału obrotowego, albo też z ruchu interesów wynikłych ubytków w substancji, na kursie albo też innym stratom; dalej te części czystego zysku, które z tego samego powodu odkładane bywają na rzecz osobnych funduszków (na rezerwy strat, amortyzacyjne, odpisów i t. p.); w tym ostatnim jednakże



wypadku tylko w ówczas, jeżeli te fundusze mają służyć do pokrywania strat i ubytków wyraźnie określonych (*bestimmt bezeichneter Art*), i gdy straty lub ubytki takie albo już zdarzały się, albo widocznie z przypuszczalnego obrotu interesów muszą być spodziewane.

Stosowną wysokość przedsięwziętych odpisów, a względnie przypisów na osobne rezerwy, ma oznaczyć władza podatkowa, jeżeli ma w tym względzie wątpliwości, przez rzeczoznawców.

Użycia odpisanych kwot na zakupno nowego inwentarza lub zapasów materiałów nie należy uważać za powiększenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa;

g) umowami albo statutem przyznane wpłaty na fundusze zaopatrzenia urzędników;

h) wypłacane urzędnikom przedsiębiorstwa na zasadzie umowy tantiemy.

§. 100. Podatek zarobkowy przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków ma wynosić 10% podlegającej opodatkowaniu kwoty czystego zysku.

Podatek nie może jednak wynosić mniej jak jedną tysięczną całego, w podlegające opodatkowaniu przedsiębiorstwo włożonego kapitału zakładowego.

Przy stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych uważać się ma za kapitał zakładowy suma wpłaconych przez członków udziałów.

Przy stowarzyszeniach, mających prawo do uwzględnień w myśl §. 85., dalej przy kasach zaliczkowych, ma być pierwszy tysiąc w stosunku trzech dziesiątych, a dopiero wyższe kwoty czystego zysku całkowicie opodatkowane. Stopa opodatkowania wynosi, o ile wyrachowany czysty zysk 600 zł. nie przekracza, 8.5%, zresztą 10%.

## Związek — i spółki Raiffeisena.

Przy rozprawie nad organizacją kredytu włościańskiego powzięło tegoroczne ogólne zgromadzenie Związku naszego na wniosek dra Lechowskiego z Drohobycza uchwałę polecającą Wydziałowi, ażeby dla ułatwienia Towarzystwom zaliczkowym głębszego wniknięcia w potrzeby kredytowe ludu, popierał tworzenie przy silniejszych stowarzyszeniach filij lokalnych — „albo też spółek systemu Raiffeisena“.

Uchwała ta zapadła jednomyślnie.

Wiadomo jednak, że dawniej walne zgromadzenia związkowe mniej przychylnie zapatrywały się na kwestyę, czy ma być w kraju naszym zaprowadzoną organizacja spółek systemu

Raiffeisena? Gdy bowiem na Walnem Zgromadzeniu z r. 1888 Teofil Merunowicz podobny uczynił wniosek, został on przyjęty nieprzychylnie, i na następnym zjeździe pogrzebano go uroczyście, na podstawie umotywowanego sprawozdania Wydziału. A kiedy ten sam wnioskodawca, przegrawszy sprawę w Związku, wystąpił w r. 1889 w sejmie z wnioskiem, zmierzającym do propagandy zakładania w kraju naszym włościańskich spółek kredytowych według systemu Raiffeisena, tak znakomity znawca i zasłużony popieracz wszystkiego, co ma na celu uzdrowienie warunków kredytu ludności rolniczej w naszym kraju, jak poseł Tadeusz Skałkowski, stanął na czele jego przeciwników. Jako sprawozdawca sejmowej komisji, której ów wniosek Merunowicza do zreferowania przydzielono, wniósł bowiem przejście do porządku dziennego nad projektem zakładania w Galicyi spółek systemu Raiffeisena, przyjmując tylko ogólną część z wniosku, zmierzającą do poparcia przez kraj sprawy ulepszenia warunków drobnego kredytu rolnego. Mianowicie uchwalił w ówczas sejm w myśl wniosku komisji bankowej na tle referatu dra Skałkowskiego polecenie dla Wydziału krajowego, iżby „po zasięgnięciu zdania osób, z tym przedmiotem obznajomionych, tudzież po wysłuchaniu opinii Banku krajowego przedłożył sejmowi stosowne wnioski celem rozpowszechnienia i zasilenia takich instytucyj kredytowych, które potrzebom i interesom ludności rolniczej najlepiej odpowiadają“.

Wydział krajowy wskazał sejmowi gminne kasy pożyczkowe jako zakłady, najodpowiedniejsze do zaspakajania drobnych potrzeb kredytowych ludności włościańskiej — co jednak prawdę mówiąc, nie wielu przekonało. Dowodem tego są znane od szeregu lat toczące się rozprawy walnych zgromadzeń Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych o organizacji kredytu włościańskiego, jakoteż tej samej treści dyskusya ogólnych zgromadzeń Towarzystwa Kółek rolniczych

Cheąc podać w krótkich słowach charakterystykę uchwał, zapadłych w tej kwestyi po owych różnorodnych rozprawach, można powiedzieć, iż stwierdziły one iż najpierw: do zaspakajania drobnych potrzeb kredytowych (poniżej 50 zł.) włościanie potrzebują nieodzwrotnie lokalnych zakładów dla każdej niemal wsi osobno; powtóre, że żadnej ze znanych organizacyj takich zakładów, t. j. ani gminnych kas pożyczkowych, spółek raiffeisenowskich lub

drobnych stowarzyszeń systemu Schultzego z Delitsch nie można w czambuł ani zalecać, ani też potępiać, gdyż każda z tych form organizacyjnych miejscowych zakładów kredytowych może świadczyć ludności włościańskiej nieocenione usługi, jeżeli znajduje się w dobrym ręku, a każda nie przydaje się na nic, gdy zarząd spoczywa w ręku nieodpowiednich ludzi — bo nie od formy ustroju, ale od ludzi zależy głównie i przede wszystkim ich powodzenie lub niepowodzenie

Jeżeli więc z tego punktu widzenia weźmiemy pod rozwagę uchwałę walnego zgromadzenia Związku, zapadłą na wniosek dra Lechowskiego w tym roku, zalecającą Wydziałowi, ażeby popierał tworzenie spółek Raiffeisenowskich, będziemy musieli przyznać, iż nie stoi ona bynajmniej w sprzeczności z uchwałą negatywną, w r. 1889 powziętą. Ówczesny wniosek Merunowicza, nieco ogólnikowo sformułowany, stawiał bowiem kwestyę w ten sposób, iż można było zrozumieć go poniekąd jako jednostronne zalecenie systemu Raiffeisena, jako jedynie zbawczej formy organizacji kredytu drobiazgowego dla włościan. Wniosek zaś tegoroczny dra Lechowskiego wyraźnie i stanowczo zaznacza, iż formę spółek Raiffeisenowskich stawia na równi z filiami lokalnymi Towarzystw zaliczkowych, jako pomocniczą organizacyę, która powinna przy oparciu jej o Towarzystwa zaliczkowe nie działać przeciwko nim, t. j. konkurencyjnie, lecz owszem popierać tylko i pogłębiać dobroczynny wpływ Towarzystw zaliczkowych na stosunki ekonomiczne ludu wiejskiego w naszym kraju.

I tak pojęta uchwała tegorocznego walnego zgromadzenia Związku w sprawie spółek Raiffeisenowskich, otwiera Związkowi, a za jego pobudką wszystkim większym Towarzystwom zaliczkowym, które posiadają silną klientelę w pośród włościan, wdzięczne pole do wprowadzenia i upowszechnienia w kraju tej nowej formy asocjacyi, opartej także na zasadzie wzajemności i solidarnej odpowiedzialności, jak i nasze dotychczasowe spółki kredytowe, wzorowane na tle systemu Schultzego z Delitsch. Tak samo jednak, jak nasze spółki zaliczkowe, zwłaszcza rolnicze, posiadają pewne właściwości, odpowiadające usposobieniu i potrzebom praktycznym ludności naszego kraju, a różniące się od pierwotnego wzoru, zalecanego przez Schultzego z Delitsch, który obracał się głównie w zakresie potrzeb ludności miejskiej i robotników fabrycznych, po-

dobnie i przyszłe nasze spółki kredytowe włościańskie systemu Raiffeisena ukształtują się niezawodnie także według faktycznych potrzeb, stanu intelektualnego i usposobień tej ludności. w pośród której mają żyć i działać.

O tem jednak nieraz jeszcze, skoro akcyja rozpocznie się, będziemy mieli sposobność obszerniej mówić.

## **Filie i agencye**

### **Towarzystw zaliczkowych.**

Podajemy powyżej uwagi o spółkach Raiffeisena, stosując się w tem do uchwały ostatniego walnego zgromadzenia Związku, która zapadła przy rozprawie o organizacji kredytu włościańskiego, a zalecającej, ażeby silniejsze Towarzystwa zaliczkowe przez „filie, agencye, lub lokalne stowarzyszenia drobne systemu Raiffeisena“ starały się udogodnić swoje usługi masie ludności wiejskiej w swojej okolicy, a tem samem swoją działalność dobroczynną skuteczniejszą uczynić.

Jako wzór podajemy przeto stowarzyszeniom związkowym najważniejsze przepisy regulaminu, ustanowionego przez Towarzystwo zaliczkowe w Łańcutcie dla filij i agencji, gdzie one już funkcjonują z dobrym skutkiem od r. 1883. Pomijając instrukcye szczegółowe co do manipulacji przy rozmaitych rodzajach interesów (z eskontem weksli, obrotami w gotówce, pośredniczeniem w pożyczkach komunalnych i hipotecznych) ograniczamy się na razie do przytoczenia przepisów o organizacji i zakresie działania filij, tudzież postanowień ogólnych, według których jest unormowany stosunek filij z Dyrekcyą.

Byłoby to z wielkim pożytkiem dla rozwoju stowarzyszeń kredytowych w naszym kraju, jak najmniej także dla podniesienia ich użyteczności społecznej, gdyby szanowne Dyrekcyje tych stowarzyszeń, które już mają swoje filie lub agencye, albo o nich myślą, raczyły nadesłać nam swoje uwagi krytyczne o ustroju filij łańcuckich. Wyraźnie też i z naciskiem zaznaczamy, iż nie chodzi tu koniecznie o pisanie artykułów, stylizowanych do druku, ale nie mniej cenną jak artykuły gotowe będzie dla nas każda uwaga, w jakiegokolwiek bądź formie podana, a oparta na doświadczeniu i dokładnem rozważeniu przedmiotu.

Oto najważniejsze wyjątki z regulaminu łańcuckiego :

### **Organizacya.**

1. Filie lub agencye są ustanowione dla pośredniczenia w czynnościach Towarzystwa po za Łańcutem.



2. Siedzibą filii lub agencji jest miasto powiatowe, będące siedzibą c. k. Sądu, leżące w powiecie politycznym łańcuckim, zaś okręgiem, okręg dotyczący Sądu powiatowego.

W uwzględnieniu życzeń członków Towarzystwa, uchwałą Rady nadzorczej, okręg może być odpowiednio zmieniony.

3. Sprawami filii lub agencji zawiaduje w pierwszym rzędzie Rada filialna lub agencyjna, złożona przynajmniej z 7, zaś najwięcej z 12 członków, łącznie z prowadzącym biuro.

Tak członków Rady, jakoteż i prowadzącego biuro filii lub agencji, mianuje na przedstawienie Dyrekcyi Rada nadzorcza.

Członkowie Rady filialnej lub agencyjnej zostaną mianowani z pomiędzy członków Towarzystwa, zamieszkałych w okręgu tej filii lub agencji na przeciąg lat trzech. Ponowna nominacja tych samych osób jest dozwoloną.

Prowadzący biuro filii lub agencji jest zarazem przewodniczącym Rady filialnej lub agencyjnej. wolno jednakowoż Radzie nadzorczej inaczej w tej mierze postanowić.

Zastępcę przewodniczącego, sekretarza oraz komisję kontrolującą złożoną przynajmniej z 3 członków wybiera z grona swego Rada filialna lub agencyjna.

Wykonawcą wszystkich spraw w zakresie filii lub agencji wchodzących, a niniejszym regulaminem objętych, jest prowadzący biuro agencji, i za należyte prowadzenie tychże spraw jest on odpowiedzialnym. Członkowie Rady filialnej lub agencyjnej są w pierwszym rzędzie organem nadzorującym, cenzorami — by zaś należycie odpowiedzieć mogli przyjętym na siebie obowiązkom, powinni być dokładnie obznajomieni z stosunkami swej miejscowości i swego powiatu, w którym zamieszkują, oraz znani z prawości charakteru.

Członkowie Rady złożeniem przyrzeczenia na ręce Dyrekcyi zobowiążą się do przestrzegania przepisów statutu, niniejszego regulaminu, i innych instrukcyj, wydanych przez Radę nadzorczą i Dyrekcyę Towarzystwa.

## **Zakres działania.**

### **O pośrednictwie w przyjmowaniu członków.**

4. Kto sobie życzy w celu korzystania z kredytu w Towarzystwie, lub i bez tego, przystąpić do Towarzystwa (§ 5. statutu) ma wnieść odpowiednie podanie na ręce filii lub agencji z wyrażeniem tego życzenia.

Po skutecznym przyjęciu na członka do Towarzystwa przez Dyrekcyę, winien tenże podpisać de-

„Związek“ nr. 23. i 24.—1894.

klaracyę przystąpienia, subskrybować udziały i wyrazić sposób wpłaty tychże udziałów; nieumiejącego pisać należy podpisać jego własnoręcznym znakiem krzyża i zaopatrzyć podpisami dwóch świadków.

5. Przy przystąpieniu do Towarzystwa należy uiścić „wstępne“, przeznaczone na fundusz rezerwowy, następnie kwotę subskrybowanych udziałów w całości, lub też pierwszą ratę udziałową przynajmniej 1 zł. oraz 10 ct. za blankiet książeczki.

Z powyższych wpłat pokwituje tymczasowo prowadzący biuro filii lub agencji z swej księgi sznurowej, stanowcze pokwitowanie nastąpi w książeczce udziałowej, nadesłanej przez Dyrekcyę Towarzystwa. Dalsze wpłaty ratalne na udział potwierdza prowadzący biuro filii lub agencji.

6. Przy półmiesięcznem sprawozdaniu należy nadesłać oryginalne deklaracye przystąpienia na ręce Dyrekcyi. Na podstawie tych deklaracyj zostaną subskrybenci wpisani do rejestru członków Towarzystwa, a to w myśl przepisów §. 14. ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 l. 70. Dz. p. p.

7. Prowadzący biuro filii lub agencji winien dokładnie obznajomić chęć przystąpienia mającego do Towarzystwa tak z prawami jakoteż i obowiązkami członków, szczególnie zwracać należy uwagę na przepis §. 10. ustęp II. statutu, wedle którego paragrafu wpłacony przynajmniej jeden udział w kwocie 20 zł. daje prawo do brania udziału w obradach i uchwałach Ogólnego zgromadzenia.

### **O pośredniczeniu przy udzielaniu pożyczek.**

8. Pożyczki członkom Towarzystwa na wniosek Rady agencyjnej przyznaje Dyrekcyja, ewentualnie Rada nadzorcza.

9. W sprawie przyjęcia lub nieprzyjęcia do Towarzystwa, oraz przyznania lub odmówienia pożyczki musi być powziętą uchwała Rady filialnej lub agencyjnej. Uchwała zapadła ma być jako wniosek filii lub agencji w protokole obrad umieszczoną, a przez obecnych podpisaną. Odpis uchwały podpisem prowadzącego biuro i przynajmniej jednego radnego filii lub agencji zostanie stwierdzony, a następnie Dyrekcyi Towarzystwa przedłożony.

§. 10. Mając na względzie, by pożyczka udzielona przez Towarzystwo została należycie użytą (na umorzenie lichwiarskich długów lub na cel produktywny) oraz aby była dobrze zabezpieczoną — należy przy uchwałach szczególnie baczyć na osobiste przymioty i stosunki majątkowe proszącego o pożyczkę, tudzież jego poręczycieli, i stosownie do swego uznania wnieść na odmówienie lub udzielenie żądanej, lub mniejszej pożyczki. W razie potrzeby można domagać się wzmo-

cnienia poręki przez dodanie trzeciego ręczyciela, lub zabezpieczenia przez intabulację.

11. Na przedstawienie Dyrekcyi a za uchwałą Rady nadzorczej może być upoważnioną filia lub agencya do wydawania pożyczek członkom Towarzystwa do wysokości 200 zł. bez poprzedniego odniesienia się do Dyrekcyi. Przy wydawanych pożyczkach bezpośrednio należy uwidocznnić na podaniu uchwałą Rady filialnej lub agencyjnej, — sama uchwała zapisać musi  $\frac{3}{4}$  głosami obecnych członków Rady. — Pożyczki, które nie zostały przyznane w sposób powyżej określony, należy przedłożyć Dyrekcyi do stanowczej uchwały.

12. Celem uskutecznienia wypłaty uchwalonych pożyczek, zaasygnuje Dyrekcyja Towarzystwa odnośne kwoty ze stanu gotówki filii lub agencji, lub przeszle takowe na rachunek agencji.

Pożyczkę wypłaci agencja proszącemu dopiero za zeznaniem przezeń i na jego koszt odpowiedniego dokumentu prawnego tudzież za strąceniem wpłat w §. 4. i 5. wyrażonych, o ile takowe w danym razie do strącenia przypadają. — Spłaty rat są tygodniowe, miesięczne lub kwartalne. — Odsetki pobiera Towarzystwo na teraz od pożyczek na skrypta dłużne i akta notaryalne po  $6\frac{1}{2}$  procent zaś od pożyczek wekslowych po 7 procent.

W razie uznanej potrzeby kasa filii lub agencji zostanie zasiloną z ogólnych funduszy Towarzystwa.

13. Mimo wniesienia podania za pośrednictwem filii lub agencji wolno jest proszącemu podnieść pożyczkę w biurze Towarzystwa w Łańcucie, natenczas czynności wymienione w §. 12. odładować.

W każdym razie Dyrekcyja Towarzystwa poda do wiadomości filii lub agencji o uskutecznionej wypłacie zaliczki, celem wpisania do księgi pożyczek.

14. Filia lub agencja przyjmuje spłaty rat pożyczek w okręgu jej udzielonych, takowe wpisuje do dziennika kasowego i równocześnie kwituje na odnośnym wykazie umorzenia z wymienieniem artykułu kasowego.

15. Gdy dłużnik nie dotrzyma choćby jednego z terminów lub jednej z rat, filia lub agencja przeszle mu najdalej do dnia 15-tu upomnienie, w razie, gdy nie skutkuje ostateczne upomnienie lub też jeżeli wierzytelność Towarzystwa może być jakimkolwiek bądź sposobem zagrożoną, natenczas zażąda filia lub agencja wdrożenia kroków egzekucyjnych. — Wszelkie sprawy procesowe prowadzi stały syndyk Towarzystwa, zamieszkały w Łańcucie, przeto filia lub agencja winna wszelkich potrzebnych informacji temuż syndykowi udzielić.

W okręgu podlegającym działalności filii lub agencji, może Dyrekcyja powierzyć prowadzenie spraw procesowych zastępcy prawnemu, zamieszkałemu w siedzibie filii lub agencji. Stałe mianowany prawny zastępca nosi tytuł urzędowy „zastępcy syndyka“.

W wypadku śmierci dłużnika Towarzystwa, należy podać bezwzględnie do Sądu o zapisanie pretenzji Towarzystwa do inwentarza spadkowego, równocześnie zawezwać spadkobierców (ewentualnie poręczycieli) do przyjęcia długu i regularnego uiszczania rat pożyczkowych.

16. Na udzielone członkom Towarzystwa pożyczki w okręgu filii lub agencji zamieszkałym prowadzoną będzie w filii lub agencji „Księga pożyczek“ wykazująca dokładnie każdą pożyczkę i tok spłaty tejże, — której to spłaty terminów filia lub agencja przestrzegać będzie za pomocą terminarza, wykazującego przypadające terminy na każdy dzień całego roku.

#### Przyjmowanie wkładek oszczędności.

17. Towarzystwo przyjmuje od członków, jakoteż i od osób nie będących członkami, wkładki na oszczędność od 50 ct. począwszy. Na ulokowane oszczędności wydaje Towarzystwo oprocentowane książeczki na pewne imię opiewające.

18. Od wkładek oszczędności opłaca Towarzystwo na teraz, a mianowicie:

1. Od chwilowych lokacji z terminem wypowiedzenia uwidocznionym w książeczce oszczędności  $4\frac{1}{2}\%$ .
2. Od stałych lokacji to jest: jeżeli kapitał włożony, leży nienaruszony przez rok jeden, następnie wypowiedzenie kapitału bez względu na jego wysokość jest półroczne  $5\%$ .

Towarzystwo może jednak w miarę zapasów kasowych zwrócić wkładki oszczędności lub części tychże za krótszym wypowiedzeniem, jednakowoż za strąceniem ze sumy wypłacić się mającej tytułem eskontu prowizyi  $\frac{1}{4}\%$ , licząc od całej do zapłaty przypadłej sumy.

19. Wkładki zostają oprocentowane z dniem następnym po ulokowaniu. Oprocentowanie ustaje z dniem przed zwróceniem takowej. Ułamki centów wynikłe z obliczenia odsetek liczą się na korzyść Towarzystwa.

20. Z dniem 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku zostaną odsetki obliczone i do wkładek dopisane. W pierwszej połowie lipca i stycznia mogą być narosłe odsetki bez wypowiedzenia podniesione. Procenta niepodniesione za pierwsze lub drugie półrocze będą do kapitału doliczone i dalej oprocentowane.



21. Na złożoną wkładkę wydaje Towarzystwo księżkę wkładkową, w której późniejsze poczynione wkładki będą dopisane, zaś częściowe wycofania wkładek odpisane. Księżeczka, wydana przez Towarzystwo, ma być zaopatrzoną numerem bieżącym księgi wkładkowej, mieścić w sobie imię i nazwisko wkładającego, firmę Towarzystwa, podpisaną przez Dyrekcyę oraz dzień, miesiąc, rok i wysokość sumy włożonej.

22. Przed nadesłaniem księżeczki wkładkowej przez Dyrekcyę wyda agencja wkładkującemu kwit tymczasowy, zaopatrzony podpisem kierownika biura i jednego członka Rady filialnej lub agencyjnej. Za zwrotem kwitu wyda filia lub agencja nadesłaną sobie księżeczkę oszczędności.

Wszelkie dalsze wpłaty i zwroty na lokowaną gotówkę w filii lub agencji potwierdza w księżeczce prowadzący biuro filii lub agencji, oraz jeden członek Rady

23. Wkładkę lub część jej można wypowiedzieć, a wypowiedzenie odwołać pisemnie lub ustnie za przedłożeniem księżeczki i zanotowaniem w niej wypowiedzenia względnie odwołania tegoż.

Za upływem terminu wypowiedzenia, ustaje dalsze oprocentowanie sumy wypowiedzianej, z wyjątkiem gdyby wypowiedzenie przed upływem terminu zostało odwołane. Wypowiedzenie i wypłata całkowitej (sumy) wkładki może nastąpić tylko w tej kasie Towarzystwa, w której wkładkę złożono.

24. Towarzystwo wypłaca tak kapitał jak prowizyę każdemu, kto się z księżeczką zgłosi, bez względu na nazwisko w niej zapisane, za otrzymaniem księżeczki a względnie przy wypłatach częściowych za uwidocznieniem tej wypłaty w księżeczce.

Jeżeli zaś wkładkujący zastrzeże wyraźnie, aby wkładka równie jak prowizya, jemu tylko lub innej jakiej wykazanej osobie były wypłacone, powinien zgłaszający się o wypłatę oszczędności udowodnić, że jest tą samą osobą, dla której wypłatę zastrzeżono, albo też jej pełnomocnikiem lub prawonabywcą.

Zastrzeżenie takie będzie zapisane w księżeczce i w księdze wkładkowej Towarzystwa (filii lub agencji) i może być zniesione tylko przez wkładającego lub przez wskazaną przezeń osobę.

25. Gdy księżeczka wkładkowa zaginie, właściciel jej zawiadomić ma o tem filię lub agencję z wskazaniem numeru bieżącego księżeczki, imienia i nazwiska na którą opiewa, tudzież sumy i sposobu jej oprocentowania, a wskutek tego uwiadomienia o tem agencję — uwidoczni to doniesienie u siebie i doniesi<sup>o</sup> Dyrekcyi Towarzystwa.

Uwidocznienie i uwiadomienie takie ma ten skutek, że Towarzystwo nieuiści wypłaty okazicielowi

takiej księżeczki — jeżeli właściciel zagubionej księżeczki w przeciągu dni 14 wykaże się, że wniósł do Sądu prośbę o umorzenie księżeczki, w razie przeciwnym kasa uważać będzie zastrzeżenie za zniesione i może wypłacić wkładkę okazicielowi księżeczki.

W celu przeprowadzenia żądanej amortyzacji wyda Towarzystwo stronie interesowanej na jej żądanie wyciąg z księgi wkładkowej, zaś za złożeniem prawomocnej uchwały sądowej, księżeczkę umarzającą, wyda Towarzystwo stosownie do żądania albo duplikat zagubionej księżeczki albo też samą wkładkę na którą ona opiewała temu, kto umorzenie uzyskał strącając z niej możliwe koszta.

26 Wypowiedzenie wkładki uwidoczni prowadzący biuro filii lub agencji, na przedłożonej przez stronę księżeczce termin wypłaty zapisze w terminarzu. Jeżeliby na termin wypłaty nie miał potrzebnej gotówki, doniesie o wypowiedzeniu do Dyrekcyi na 8 dni naprzód z podaniem numeru i kwoty wkładkowej, a to celem dostarczenia potrzebnego funduszu. — Każda wkładka wypłacona musi być tego samego dnia wciągniętą w rubrykę rozchodu dziennika kasowego z podaniem numerów, nazwisk, kwoty i jakości wypłaconych odsetek, które to ostatnie odrębnie od kapitału muszą być zaciągnięte. Ściągnięte księżeczki w należyty sposób po wypłacie zesaldowane, należy przedziurawić, — przesłać takowe Dyrekcyi przy najbliższem sprawozdaniu kasowem w którym są zarachowane, jednakowoż za straceniem 10 ct. za blankiet księżeczki. Zwrócone księżeczki służą Dyrekcyi jako dowód rzeczywistego ściągnięcia ich i wypłacenia wkładki przez filię lub agencję.

## Postanowienia ogólne.

27. Prowadzący biuro filii lub agencji odpowiedzialnym jest nie tylko za wszelkie otrzymane lub pobrane pieniądze, efekta wartościowe i inne przedmioty, ale także za każdą szkodę, wynikłą dla Towarzystwa czy to z braku tychże — że nie zostały z należytą przezornością przechowane, czy wreszcie w ogóle z powodu postępowania, prowadzącego biuro, a nie licującego z postanowieniami statutu i niniejszego regulaminu.

28. Prowadzący biuro filii lub agencji, za sprawowane czynności pobiera wynagrodzenie stałe, a to wedle obopólnej umowy (z Dyrekcyą) zatwierdzonej przez Radę nadzorczą.

Jeżeli czynność filii lub agencji, znacznie się rozszerzy, może Dyrekcyja Towarzystwa przyzwolić na przyjęcie pomocnika. Pomocnik taki nie wchodzi w skład urzędników Towarzystwa, a prowadzący biuro odpowiada za wszelkie jego czynności.



# Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

## Stan bierny

S t a n   b i e r n y																					
Tow. zaliczkowe  W		Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. mająt.) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności								Pożyczki zaciągnięte								Saldo rachunku Banku krajowego	
				Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca			
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
Bełzie	21810	26	36113	24	2356	40	1278	64	37191		13100		7190		8390		11900				
Białej Stow. p. i. o. Wz. p.	24876	22	69044	60	3660	50	7206	07	65499	03	16275		3670		1210		18735				
Birzy	24086	71	25336	31	567		710		25193	31	52893		21680		19848		54725				
Bochni	22087	06	31450	19	3	70	1070	74	30383	15	16377	80	7854	39	7827	80	16404	39			
Bołszowcach B. z	9894	75	14550	16	1784	50	1391	54	14943	12	5680		1568		1518		5730				
Borszczowie P. k. z. i oszcz.	4410	50	5104	81	939	63	63	14	5981	30	7500		2820		500		9820				
Brzostku	1619		1225		33				1258		5124		1498		1269		5353				
Cieszanowie	20753	64	71660	68	957	50	1233	19	71364	99	26000		3700		4300		25400		1281	88	
Czortkowie	9759	67	25576	93	3053	50	1339	65	27290	78							238	13			
Dąbrowie	93270	95	184547	83	6768	29	10304	45	181011	67	64165	70	8794	82	16139	58	56820	94			
Dębicy T. wz. kr.	37352	81	163635	67	18237	54	15833	27	166039	94							35255				
Doboszeach St. p. i. o. Wz. p.	7083	12	18034	03	182	50	160		18056	53	12425		2100		2250		12275				
Dobromilu	38173	59	38119	59	3309	72	866	58	40562	73	3800						3800				
Dubiecku	15862	55	46828	41	1801	38	1985	81	46643	98	13566		3098		3536		13128				
Dynowie	8982	36	49302	17	1200	93	11	35	50491	80	1445				175		1270				
Glinianach	66896	14	76171	88	2130	90	6492	41	71810	38	52287	89	22384		24819	99	49851	90	2031	02	
Głogowie	38910	70	147874	03	4729		4105	05	148497	98	15300		500		500		15300				
Gorlicach	123071	24	359895	20	24525	57	33429	83	350990	94	459306	15	259316	77	294865	85	423757	07			
Grybowie	31810	98	153181	57	3004		1882	41	154303	16	9600				600		9000				
Husiatynie	4604		12434	51	120	01	50		12504	52											
Jaryczowie nowym K. z.	5895	28	757	93	58		409	33	406	60	4348		16064	39	15582	39	4830				
Jaśle	79308	60	210720	78	26558	96	15340	24	221939	50	114524		37060		45688		105896		1070	19	
Jaworowie	39988	04	121636	37	2561	74	2657	38	121540	73	47000		5900		4300		48600		1302	06	
Kałużu	27007	21	36459	64	1702	33	856	09	37305	88	28940		7750		8832		27858				
Kamionce strum.	22718	38	65243	06	5168	17	4435	11	65976	12	33000		3000		6000		30000		1097	36	
Kolbuszowie „Szcz. Boże“	25225	49	63871	95	1352	45	1825	56	63398	84	7000						7000				
Komarnie	37964	93	73360	83	2532	25	3830	99	72069	09	12650		4500		4700		12450				
Kossowie Bank chrześc.	2376	39	458	43	198	26	11	01	645	68	2000						2000				
Krakowie	115235	83	302932	87	24780	48	24857	86	302855	49	105101		64755		52295		117561				
Krynicy St. poż. i oszcz.	16815	94	75748	75	2987	50	2319	11	76417	14	4939				799		4140				
Limanowej	70052	52	99569	24	6996		1632	94	104882	30	32242	27	11815		15755	23	28302	04	1800	09	
„ T. o. wł. z.	35398	04							48527				11523		14587		45463				
Lisku	32013	95	162866	17	8807	93	4376	97	167297	13	15312	82	8408	09	6844	85	16876	06	1853	03	
Lubaczowie St. zal.	7435	22	18475	12	795	35	517	81	18752	66	7510		4640		1630		10420				
„ T. kr. miej.	33760	78	34622	80	1178	99	1857	20	33944	59											
Lwowie Pow. T. z.	17504	49	46459	01	979		3153	31	44284	70	17250				750		16500				
„ Tow. esk. i zal.	32116		10035	95	1525		474	40	11086	55	20614	22	7059	51	6447	78	21225	95			
„ B. z.	164904	78	456996	85	105640	82	61029	69	501607	98	494325	02	205629		246733	02	453221				
Makowie st. poż. „Wz. p.“	69916	60	136695	85	4080	43	2714	30	138061	98											
Mielcu	17445	95	64968	70	1703	12	1925	91	64745	91	7000		2800		3400		6400		1013	04	
Mościskach	38382	41	90757	99	1662	94	1015	45	91405	48	20197		4818		6278		18737		947	54	
Obertynie Kasa zal. i oszcz.	4078		11350	03					11350	03	5597						5597				
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	62452	84	282629	56	13354	73	15908	47	280075	82											
Pilźnie St. oszcz. i poż.	11995	23	52516		4075	35	2890	51	53700	84	8206		683		1292		7597				
Podgórze St. p. i. o. Wz. p.	70825	38	312344	28	25915	35	23086	25	315173	38			6800				6800				
Podhajcach	26051	28	45723	94	994	40	1496	70	45221	64	16300		200		700		15800		821	58	
Przemysłu K. z. rz. i rol.	143658	95	201804	82	13731	70	15475	33	200061	19	36012		13252		13064		36200				
Radomyślu St. o. i poż.	6739	08	7093	01	154		215		7032	01	13034	91	5245		5864	04	12415	87			
Radymnie K. z.	6810	97	10413	42	151	50	54	82	10510	10	10000		4200		5200		9000				
Radziechowice	62603	30	136863	66	8651	28	4259	96	141254	98	46500		22500		22500		46500		2400	07	

# za miesiąc październik 1894.

## Stan czynny

S t a n o c z y n n y																			
Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta założeń, ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka			
				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca									
z końcem miesiąca				zł.		ct.		zł.		ct.		zł.		ct.		zł.		ct.	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
889	60	68	55	61949	22	3718	23	1805		60035	99	1038	71	9870	58	914	13		
9	46	287	48	104249	84	5042	16	4488		103695	68	1872	80	3270	28	568	43		
		364	22	93142		10010		10349		93481		2098	76	6422	60	2366	88		
3213	12	610	80	65771	60	13516	60	12552	05	64807	05	1543	90	4990	23	1357	34		
2078	04	180	92	29087	05	5906	76	6273		29453	29	1115	49	1413	04	854	01		
457	32	1001	92	15469	63	1233	86	4760		18995	77	518	24	1063	37	1093	65		
				6524		739		1918		7703		72	95			454	05		
821	28	75	51	102622	25	1321	13	668	52	101969		2909	65	14053	31	764	70		
2249	44	4	49	34522	01	6302	57	9208	42	37427	86	445	62	834	77	834	26		
15107	61	9129	17	321138	35	24689	94	21004	87	317453	28	6647	40	19691	18	3446	13		
14947	09	4280	20	246618	34	80959		81936		247595	34	3620	14	328	78	6330	78		
				33421	16	2223		2575	50	33068	66	1535	27	1970	01	840	71		
4112	24	147	85	76647	49	2878		4040		77809	49	1629	96	6586	18	770	78		
4622		2315	35	78308	36	6089	12	6324	22	78543	46	2026	01	1943	58	58	95		
1997	18	3356	36	60438	88	2037	78	3690		62091	10			3131	27	873	32		
8793	81	1285	92	182654	80	58947	74	54568	64	178275	69	4764	53	17508	41	120	54		
6840	34	136	44	191061	60	9514		10285		191832	60	2509	60	12000		3343	26		
28473	14	8987	35	885296	38	198241	39	167277	68	854332	67	9492	57	64007	02	7447	48		
3557	48			193839	24	2002	82	4220		196056	42	1635	99	469	55	509	66		
529	56	136	98	17108	46	389	13	670		17389	33	234	23		87	150	63		
707	74	384	70	9755	75	2447	48	2717	40	12025	67	646	55	1492	76	59	34		
12045	42	64256	44	382820		61574		64408		385654		4833	46	92189	17	1839	52		
7243	05	1672	56	205504	90	19693	61	19239		205050	29	4172	87	8131	90	2991	38		
		1279	55	84186	16	6110	82	4603	08	82678	42	2605	28	6113	38	2053	56		
3370	32	2672	43	119340	48	4220		6137		121256	93	1746	19	1673	87	1157	63		
4273	68	2743	08	99018	03	12207	38	11809		98619	65	980	13	2219	67	821	64		
5107	83	2908	78	115610		5036	50	4139		114662	50	2528	21	13082	22	220	70		
232	97	212	49	4119	22	799	25	1033	46	4353	43	861	65	141	99	110	46		
18288	72	15250	14	491723	76	156027	13	157897	43	493594	06	9349	90	39047		27200	22		
2903	22			96548	02	3284	77	4517	96	97781	21	1609	47	534	03	351	59		
5391	46	1492	76	185761	88	34058	60	41404	56	193107	84	2854	45	11018	22	4940	66		
3541	35	694	60	23031	84	1967	66	2	38	21066	56	1570	54	6732	42	55727	47		
9978	70	114	78	209751	39	10129	93	17878	87	217500	33	2245	26	6140	40	2247	66		
1395	36	68	83	33815	85	1424	60	2335		24726	25	432	99	64	95	2847	88		
670	41			66972	02	2681	94	2642		66932	08	825	86	458	77	159	07		
216	20			75800	50	3062	50	1232		73970		618	37	3102	74	814	27		
4421	98	3670	71	54503	73	10245	16	11349	29	55607	86	2826	74	8250	17	5836	42		
38345	78	36	10	1095073	09	337082	18	341019	69	1099010	60	17906	06	37491	35	3707	64		
11471	30	189	19	172169	92	17836	96	15180		169518	96	4874	05	43771	58	1474	48		
		3761	77	80726	07	3626		4870		81970	07	1491	91	8516		1388	68		
509	20	504	85	131765	50	19986	74	18844		130622	76	3684	57	14626	93	1552	22		
1680	71			20233		3805		4244		20672		1319	67	576	88	137	19		
13436	33	39417	78	311124		6462		9178		313840		15472	20	60875	64	5194	93		
2829	82	1059	34	72760		6676		7827		73911		1537	71	1495	51	238	01		
17923	47	330	20	381829	32	72800		84061		393090	32	6066	74			11895	37		
5142	31	2857	90	90493	31	4825	86	3575		89242	45	1263	37	3664	72	1724	17		
17382	53	7674	85	345756		46956		49002		347802		5686	15	46480	21	5009	16		
1182	41	663	40	25337	97	5385	80	5794		25746	17	845				1441	60		
1205	19	19	78	27120	25	5422	21	4605		26303	04	944	93	51	83	246	24		
8863	61	4541	86	245373	79	21329	09	25572	81	249617	51	3618	32	11261	59	1666	40		



# Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

s t a n   b i e r n y

Tow. zaliczkowe		Stan bieżący										Saldo rachunku Banku krajowego									
		Stan udziałów funduszu rezerwowego (wł. majst.) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności				Pożyczki zaciągnięte													
				Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca				Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca	
W		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Rohatynie	26757 14	76336 81		891 28		2769 87		74458 22										8745			
Rozdole	4304 37	3346 12		23 50		23 51		3346 11													
Rudkach	21333 55	46576 20		2923 59		2439 63		47060 16		15900		1000		1600				15300		301	51
Sądowej Wiszni K. z.	12946 43	8736 58		517		60		9193 58		22140		11800		12010				21930			
Sędziszowie T. wz. kr.	36938 64	76276 68		3214 29		8940 12		70550 85		42245		10925 32		15415 32							
Sieniawie	25414 24	36964 69		208		764 45		36408 24		1500				1500							
Skalacie T. z ikr.	28782 63	16884 50		218		1716 04		15386 46		36521		22995		20076				39440			
Sokalu	34910 53	109035 63		3230 11		3572 99		108692 75		27750		2650		1750				28650		3889	51
Stanisławowie T. wz. kr.	56800 49	127266 97		10150 09		7488 97		129928 09		39723		12852		10493				42082			
" B. z.	51833 33	89883 06		6614 86		6614 86		89875 33		91470 73		24564 67		30259 50				85775 90		7391	21
Strusowie K. oszcz. i poź	53883 34	16126 49		814 08		351 66		16588 91													
Stryju	39581 86	87357 71		3290 40		5036 85		85611 26		15000				3000				12000		4424	46
Szczercu K. z.	6657 66	7902 71		82		12 42		7972 29		6746		2150		2066				6830			
Tłumaczu St. kr.	18782 59	73968 77		2759 24		6703 24		70024 77		12000		10000		500				21500			
Turce	4925 50	28623 53		28 50		1878 89		26773 14		3460		2884		1557				4987			
Tysmienicy K. z.	10831 04	32754 14		753 20		1045 34		32462		2400				300				2100			
Ustrzykach dol. T. zalicz.	4902 28	2127 07		221		77		2271 07		5983 34				190				5793 34			
Zakliczynie Tow. wzaj. kr.	6779 35	21546 75		1396 66		1684 60		21258 81		18138		2750		2155				18733			
Zbarażu	35912 04	38685 08		1111		1247 92		38548 16		18950				1400				17500		3329	19
Złoczowie	87578 23	184085 74		7584 84		7518 96		184151 62													
" K. z.	16324 67	37863 69		1993		5674 87		34181 82		17400		8350		5700				20000			
Zółkwi Tow. zal.	40723 48	51977 64		3563		3039 50		52501 14		43050		5900		4375				44575		1306	94
Żydaczowie P. kas. z. i osz.	2404	29465 52		4548 82		2605		31409 35		4676 56								4676			

29. Radny filii lub agencyi może każdej chwili być obecnym w biurze i kontrolować wszelkie wpływy i wypłaty.

30. Rada filialna lub agencyjna zbiera się na swe posiedzenia co najmniej raz na miesiąc; przy zebraniach złącza także prowadzący biuro sprawę z czynności miesięcznych.

Przewodniczący a w razie przeszkody tegoż zastępca może zarządzić posiedzenie Rady filialnej lub agencyjnej także i częściej jeżeli uzna to za potrzebne.

Rada filialna lub agencyjna wybiera z grona swego komisję kontrolującą na pewien przeciąg czasu w ten sposób, iżby w peryodzie urzędowania każdy z członków Rady filialnej lub agencyjnej kolejno brał udział w kontrolowaniu kasy i czynności.

Przynajmniej raz na miesiąc przedsięwzięmie Rada filialna lub agencyjna przez członków komisji kontrolującej szkonto kasy; rezultat będzie zamieszczony w protokole obrad następującego zebrania.

Odpis księgi uchwał Rady filialnej lub agencji-  
nej będzie dołączony do sprawozdań filii lub agencji.

31. Wszelkie do biura filii lub agencji oddane pisma powinny być według porządku arytmetycznego uwidocznione w dzienniku czynności agencji, w którym także sposób załatwienia i odnośne daty wniesienia i załatwienia mają być zapisane. Wszelkie zaś czynności kasowe filii lub agencji, muszą być uwidocznione w kasowym dzienniku, w którym jak najdokładniej i szczegółowo zapisywać należy codziennie wszelkie wpływy i wypłaty w rubrykach odpowiednich.

32 Na dniu piętnastym i ostatnim każdego miesiąca ma być zrobiony dosłowny odpis dziennika kasowego, zawierający wszelkie przejścia kasowe, które w przeciągu pół miesiąca zostały uskutecznione. W tym celu przeprowadza się zamknięcie dziennika kasowego, a uzyskane saldo, wykazujące kwotę znajdującą się w kasie gotówki, przenosi się do nowego artykułu kasy jako stan gotówki z początkiem nowego półmiesiąca.

33. Kopia dziennika kasowego, który pozostaje w filii lub agencji ma być jako sprawozdanie kasowe, będące zarazem wykazem całego stanu agencji

za miesiąc październik 1894.

S t a n c z y n n y

Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta założeń, ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka		
z końcem miesiąca				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		z końcem miesiąca						
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
.	.	3196	29	86840	31	1700	08	1401	.	86541	23	1750	11	3617	45	.	1325	40
284	06	259	35	13659	91	462	38	768	73	13966	26	71	05	2831	01	.	70	57
2290	49	355	23	79359	27	5955	18	5834	.	79288	09	2343	59	3907	69	.	1099	57
2053	96	11	75	42894	83	2484	85	2532	.	42941	98	1590	92	773	17	.	829	65
1967	92	2952	72	148067	43	19195	30	11555	93	140428	06	2327	64	6499	92	.	889	51
3504	09	3279	34	60025	37	3537	19	3043	.	59531	18	1415	46	5660	65	.	1998	72
3681	77	681	86	76243	59	11738	26	14271	.	78776	33	205	42	7606	42	.	1384	55
2751	71	637	40	140040	99	10348	66	8556	50	138248	83	2664	37	35522	08	.	3363	62
10281	69	340	44	225093	94	38747	16	44070	.	230416	78	3782	57	491	60	.	4741	76
5604	73	3000	.	229400	65	45005	46	44329	89	228725	08	5894	90	5466	93	.	3393	64
2286	79	603	44	31285	50	1868	50	4085	.	23502	.	601	73	745	52	.	13	23
5155	72	7479	43	136133	45	16005	95	15718	98	135846	48	3628	78	14430	52	.	346	95
822	99	51	42	21019	67	1520	50	1897	.	21396	17	445	90	262	03	.	230	26
3848	41	.	.	100678	78	19759	58	22268	60	103324	61	1875	25	7057	86	.	1898	02
.	.	1241	09	35814	63	5418	37	5385	.	35781	26	1651	78	1	15	.	492	54
2419	17	533	45	43216	77	2110	.	1980	.	43086	77	1035	55	4157	99	.	65	35
957	18	606	88	11777	39	279	54	270	.	11767	85	580	50	2181	99	.	41	.
1157	08	205	20	43726	63	4417	21	6784	55	46093	97	1112	18	488	23	.	4390	06
4615	55	4433	50	97068	35	5687	47	5801	.	97181	88	2261	92	2961	47	.	1983	18
11642	90	3746	23	261107	.	7611	73	6463	.	259958	34	4006	68	20931	30	.	2222	66
1878	49	93	37	67483	94	8485	64	900	.	67998	30	3026	63	975	77	.	527	65
.	.	570	50	122173	80	4625	13	5680	.	123228	67	4702	87	11113	60	.	631	91
1615	19	373	59	35794	48	568	80	1770	.	36995	68	1041	84	.	.	.	2441	17

razem z wykazami tym regulaminem przepisany-  
mi i z innymi alegatami przesłany Dyrekcyi — piętna-  
stego i ostatniego każdego miesiąca, których to ter-  
minów jak najściślej przestrzegać należy. — Dyrek-  
cya Towarzystwa zbada nadesłane sprawozdanie i  
wykazy, gdzie potrzeba zażąda wyjaśnień, które bez-  
względnie mają być udzielone.

34. Bez wyraźnego upoważnienia Dyrekcyi nie może filia lub agencya nic przychodować ani też żadnego czynić wydatku. — Upoważnienie to zawarte jest albo w niniejszym regulaminie, albo w osobnych pisemnych poleceniach.

35. Korespondencye filii lub agencji mają być ile możności najtreściwiej, jednak zawsze jak najzrozumialej sformułowane. — Przesyłki do Towarzystwa z wyjątkiem bardzo pilnych, tak mają być ile możności uregulowane, aby zebrane z kilku dni razem, mogły być wyeksperywowane równocześnie z półmiesięcznymi wykazami kasowymi. — W ogólności należy unikać znacznych wydatków na opłaty pocztowe, wszelką w tym względzie możliwą zachować oszczędność.

36. Rachunki wydatków na pocztę i inne przesyłki, mają być w odrębnym wykazie zawsze należycie prowadzone, i dopiero z końcem miesiąca należy ogólną sumę takowych przenieść do dziennika kasowego i zanotować tytułem drobnych wydatków, dołączając do sprawozdania kasowego odpis tego wykazu. Również należy przyznana prowadzącemu biuro filii lub agencji płać zarachowywać w dzienniku kasowym zawsze z końcem każdego miesiąca.

37. Celem utrzymania należytej kontroli, by wszelkie przejścia kasowe zupełnie były pewne i prawidłowo wpisane i przeprowadzone, następnie by członkowie zamieszkali w kilkomiłowej odległości od biura centralnego byli w kurencyi z sprawami Towarzystwa, zostanie zarządzone od czasu do czasu ogólne zebranie członków i interesantów filii lub agencji, a to wprost przez Dyrekcyę. — Na zebraniu tem musi być obecny członek Dyrekcyi lub umocowany do tego urzędnik. — Delegowany członek Dyrekcyi lub urzędnik, obowiązany jest uwiadomić obecnych o celu zebrania — oraz protokolarnie spisywać wszelkie życzenia lub zażalenia i takowe w sprawozdaniu



swem Dyrekcyi przedłożyć. — Dłużnicy Towarzystwa na zebranie powołani, wykazy umorzenia długu przynieść z sobą powinni

Wykazy porównane z zapisami ksiąg filii lub agencji, dają miarę należytego prowadzenia manipulacyi.

### O należitości bezpośredniej.

Przypominamy wszystkim stowarzyszeniom, szczególnie nowo powstałym, że w myśl ustawy z dnia 21. maja 1873 Nr. 87. d. p. p. mają Towarzystwa kredytowe opłacać w miesiącu styczniu i lpcu każdego roku należitości bezpośrednie. W tym celu należy przedłożyć c. k. Urzędowi wymiaru należitości, a gdzie takowego nie ma c. k. Urzędowi podatkowemu do dnia 14. stycznia, względnie lipca, następujące wykazy; a) wypłacone w ubiegłym półroczu udziały, b) wypłacone w tymże półroczu udziały i c) wypłaconą i dopisaną w tymże półroczu dywidendę od udziałów. Od każdej z tych sum z osobna liczy się należitość wedle skalki I. i na podstawie następującego wzoru:

Wykaz należitości bezpośrednich za II. półrocze 1894.

a) Udziały wypłacone	wynoszą 3326 zł. 15 ct. od tego nal. wedle sk. I. 3 zł. — ct.
b) " " "	1286 " 24 " " " " " " " " 90 "
c) dywidenda wypłacona	1659 " 18 "
" dopisana	214 " 50 "
razem	1873 zł. 68 ct. od tego nal. wedle sk. I 2 zł. — ct.
	razem należitość 5 zł 90 ct.

wyrażnie pięć zł. 90 ct., którą równocześnie wraz z kontraktwem składamy, prosząc o pokwitowanie odbioru. (Kontraktw podpisuje Dyrekcyja, stwierdzając, że kwotę 5 zł. 90 ct. w kasie c. k. Urzędu podatkowego złożyła).

Równocześnie należy przedłożyć wykaz wypłaconych i dopisanych w tymże półroczu odsetek od wkładek oszczędności, od których opłaca się należitość 2% od sumy zaokrąglonej do cyfry, przez 20 podzielnej, n. p. odsetki gotówką wypłacone wynoszą 46 zł. 12 ct., zaś dopisane do wkładek wedle inwentarza 1.120 zł. 63 ct., razem 1.166 zł. 48 ct. sumę tę zaokrągliła się więc do 1.180 zł., od której 2%-wa należitość wynosi 23 zł. 60 ct. Należitość ta może być zapłaconą 31. stycznia, względnie 31. lipca.

Ponieważ niektóre Towarzystwa zaniedbują przekładania tych wykazów i opłaty tej należitości, przeto przypominamy, że Władze skarbowe, które terminów tych ściśle przestrzegają mogą zniewolić zarząd do przedłożenia tych wykazów, nakładając na Dyrekcyę karę pieniężną, zaś w razie spóźnienia opłaty po za termin, zastosowują §. 79. ustawy z dnia 9. lutego 1850 r. to jest *wymierzają karę w wysokości trzykrotnej należitości.*

## Nekrologia.



### Henryk Leliwa Słotwiński

kasyer i członek Dyrekcyi Towarzystwa zaliczkowego rolnego w Przemyśle, żołnierz z roku 1863, członek Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ i t. d., zmarł dnia 15. b. m. w Przemyśle w 62 roku życia.

R. i. p.

## Ruch stowarzyszeń.

Posiedzenie Wydziału Związku odbyło się 12. grudnia 1894. pod przewodnictwem zastępcy Prezesa W. Biechońskiego. Obecni członkowi Wydziału: pp. Dr. L. Boroński, H. Filasiewicz, Dr. J. Jabłoński, Dr. W. Lechowski, T. Merunowicz, Ks. T. Resztyłowicz, T. Romanowicz, W. Terenkoczy, F. Zima, B. Żardecki, sekretarz Związku Nr. Ulmer i lustrator K. Bielański.

Po zatwierdzeniu protokołu 131. posiedzenia, ukonstytuowano się, wybierając pierwszym zastępcą prezesa W. Biechońskiego, drugim T. Merunowicza, a sekretarzem Wydziału Dr. L. Borońskiego.

Do Zarządu Funduszu zaopatrzenia wybrano Ks. F. Resztyłowicza na trzecielecie 1894 1897.

Sprawozdanie sekretarza z czynności biura za czas od 1. października do 12. grudnia b. r. przyjęto do wiadomości, przyczem uchwalono szereg wniosków, dotyczących zmiany lub uzupełnienia organizacji stowarzyszeń związkowych, w Krakowie (ochrony ziemi), Białej, Kosowie i Nadwornie.

W sprawie Banku związkowego uchwalono odnieść się do prezesa posła Szczepanowskiego z wezwaniem poczynienia starań o uzyskanie koncesyi u władz centralnych we Wiedniu. Załatwiono odmownie podanie architektki o dodatkowe wynagrodzenie za budowę pawilonu związkowego na wystawie.

Przyjęto do Związku następujące stowarzyszenia:

1. Biała, Dom robotniczy; 2. Czernichów, Spółkowa Kasa oszczędności i pożyczek; 3. Dębica, Towarzystwo handlowe; 4. Husiatyn, Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe; 5. Kossów, Bank chrześcijański; 6. Probużna, Towarzystwo zaliczkowe Nadzieja; 7. Rawa ruska, Kasa zaliczkowa i oszczędności; 8. Upoważniono Prezydum do przyjęcia Banku kupieckiego i przemysłowego w Zabłotowie, jeżeli lustracya wykaże należyta i dobrą organizacyę wewnętrzną. Dwom zaś stowarzyszeniom odmówiono przyjęcia do Związku.



Z porządku dziennego załatwiono sprawy osobiste funkcyonaryuszów Związku, wreszcie przeprowadzono wyczerpującą dyskusję nad uchwałami i rezolucjami XX. Walnego zgromadzenia delegatów Związku, przekazanemi Wydziałowi do załatwienia.

**Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.** Dziennik urzędowy ogłasza w mieście w wrześniu b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

#### Nowe stowarzyszenia:

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Rzeszowie ogłasza niniejszem, że w dniu dzisiejszym wpisaną została w tut. sąd. rejestrze dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych firma: „Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Sokołowie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną odpowiedzialnością“ z tem dołożeniem, że stowarzyszenie opiera się na statucie z daty Sokołów, dnia 28. sierpnia 1894, którego celem jest dostarczenie członkom potrzebnych im do handlu i przemysłu kapitałów obrotowych na umiarkowany procent za pomocą wspólnego kredytu wszystkich członków, następnie, że czas trwania jest nieograniczony, dalej, że w skład Dyrekcyi wchodzi Abraham Rebhan jako stale urzędujący dyrektor, oraz Mojżesz Wolf i Majer Biegeleisen jako członkowie wszyscy trzej stale w Sokołowie zamieszkali, którzy firmę w ten sposób podpisują, iż pod wyciśniętą stampilią swe nazwisko umieszczają, z tem, że do ważności zobowiązania stowarzyszenia wystarczy podpis dyrektora stale urzędującego i jeszcze jednego członka Dyrekcyi, dalej, że siedzibą stowarzyszenia będzie Sokołów, a wszelkie ogłoszenia od stowarzyszenia pochodzące umieszczone będą przez przybicie obwieszczenia na budynku gminnym w Sokołowie, wreszcie, że za zobowiązanie stowarzyszenia odpowiadają wszyscy członkowie udziałami swoimi, a nadto kwotą równającą się potrójnej wysokości udziału.

(Uchwała z dnia 27. września 1894 l. 7.525).

#### Zmiany statutu:

C. k. Sąd obwodowy w Złoczowie ogłasza, że na dniu 4. sierpnia 1894 wpisał do swego rejestru spółek zarobkowych i gospodarczych przy firmie Towarzystwo zaliczkowe w Glinianach, na gliniański powiat sądowy stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką wpisał:

Że §. 1. statutu odtąd opiewać będzie „Towarzystwo zaliczkowe zawiązuje się w stowarzyszenie“ pod firmą „Towarzystwo zaliczkowe w Glinianach, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“.

Czas trwania Towarzystwa jest nieograniczony. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest dostarczanie członkom swoim na umiarkowany procent gotowych pieniędzy, potrzebnych im do obrotu w gospodarstwie, rzemiośle, prze-

myśle lub handlu za pomocą wspólnego kredytu wszystkich członków.

Siedzibą stowarzyszenia są Gliniany.

Że ustęp pierwszy §. 4. odtąd opiewać będzie „Dyrekcya składa się z trzech dyrektorów, których wybiera Rada zawiadowcza z pośród członków stowarzyszenia, absolutną większością głosów na przeciąg lat trzech, głosując kartkami na każdego z osobna i przedstawia ogólnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia, zaś ustęp trzeci §. 4. odtąd opiewać będzie. „Oprócz tego wybrani będą trzej zastępcy dyrektorów w ten sam sposób jak członkowie dyrekcyi“.

Że ustęp c) §. 57. odtąd opiewać będzie: „że wypełnienie wszelkich przez stowarzyszenie przyjętych zobowiązań, o ile fundusze stowarzyszenia w funduszu rezerwowym i udziałach nie wystarczają, odpowiadać według postanowień §. 76. ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 nr. 70 dz. pp.“

Za pierwszy ustęp §. 58. odtąd opiewać będzie „Udział każdego członka ustanawia się najmniej na 50 zł. najwyżej na 2.000 zł. w. a., może jednak każdego czasu uchwałą ogólną zgromadzenia być podwyższonym“.

Że pierwszy ustęp §. 78. odtąd opiewać będzie: „Przy udziałach nie zupełnie wpłaconych dopisywana będzie dywidenda do udziałów“. Wreszcie, że §. 85. statutu odtąd opiewać będzie. „Zaproszenie na ogólne zgromadzenia, zaś jeśli nie pochodzą od Dyrekcyi, podpisuje prezes i sekretarz Rady zawiadowczej pod napisem: „Rada zawiadowcza Towarzystwa zaliczkowego w Glinianach stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką“.

(Uchwała z dnia 4. sierpnia 1894 l. 6.526).

C. k. Sąd krajowy jako handlowy w Krakowie poleca wpisanie do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie: „Towarzystwo zaliczkowe w Chrzanowie“, że na Walnem zgromadzeniu członków tego Towarzystwa w dniu 15. lutego b. r. odbytem, uchwalono następujące zmiany statutu:

Nazwa statutu tego Towarzystwa ma odtąd brzmieć:

„Statut Towarzystwa zaliczkowego w Chrzanowie dla okręgów sądów powiatowych Chrzanowskiego, Krzeszowickiego i Jaworzeńskiego“.

§. 1. statutu obejmuje dodatek: „Towarzystwu wolno zakładać filie“.

do §. 6. statutu dodano postanowienie:

„Od uchwały Dyrekcyi odmawiającej przyjęcia wolno odwołać się do Rady nadzorczej“.

§. zaś 13. obecnie brzmieć ma:

„Dochód Towarzystwa, jaki po opłaceniu wszelkich procentów i wszelkich innych kosztów pozostanie, stanowi na mocy bilansu, podług zasad §. 24. statutu zestawionego, zysk Towarzystwa, z którego część pewna, stosownie do uchwały Rady nadzorczej, jako dywidenda



do rozdziału między członków Towarzystwa w stosunku do udziału przypadnie, część zaś 20 proc. całego zysku nie przewyższającą, użytą być może na cele humanitarne, również przez Radę nadzorczą bliżej oznaczyć się mające, a reszta do funduszu rezerwowego przeznaczoną zostanie.

§. 22. brzmieć będzie:

„O Dyrekcyi.

Dyrekcya składa się z dwóch dyrektorów i jednego zastępcy, a mianowicie: a) z dyrektora pierwszego, b) z dyrektora kasyera, c) z dyrektora zastępcy.

Dyrektora pierwszego wybiera na przedstawienie Rady nadzorczej Walne zgromadzenie.

Dyrektora kasyera mianuje Rada nadzorcza.

Zastępcę dyrektora wybiera również Rada nadzorcza.

Dyrektor pierwszy i dyrektor zastępca wybierani są na lat 3, zaś dyrektor kasyer jest stale przyjętym urzędnikiem Towarzystwa.

Dyrektor pierwszy i dyrektor zastępca mogą być powtórnie i więcej razy wybrani.

Legitymacją dla członków Dyrekcyi będzie odpis wierzytelny protokołu wyborczego.

Członek Dyrekcyi nie może być dłużnikiem Towarzystwa.

Co do stosunku Towarzystwa na zewnątrz, Dyrekcyja objawia swą wolę przez wspólny podpis dwóch członków Dyrekcyi, którzy poniżej wyciśnięcia stampilli, całą firmę Towarzystwa w §. 1. wyrażoną zawierającej, nazwiska swoje podpiszą.

Co do czynności Dyrekcyi wewnątrznej, takowe obadwaj dyrektorowie sami załatwiają.

Na wypadek przeszkody dla którego z dyrektorów, miejsce jego zajmie zastępca dyrektora.

W razie różności zdań pomiędzy dyrektorami, zastępcą dyrektora przystąpi do obrady z głosem stanowczym, a uchwała większością głosów zapadła Dyrekcyę obowiązywać będzie. Gdyby większość osiągnąć się nie dała, prezes Rady nadzorczej rozstrzyga“.

§. 23. brzmieć będzie:

„Zakres działania Dyrekcyi.

Dyrektor pierwszy i dyrektor kasyer sprawują bieżące czynności i zastępują Towarzystwo zaliczkowe na zewnątrz. Oni mają upoważnienie obadwa wspólnie:

a) zawierania kontraktów, przyjmowania zobowiązań i zaciągania pożyczek, wszelako jedynie za szczegółowym zezwoleniem Rady nadzorczej;

b) zastępowania Towarzystwa we wszelkich interesach wymagających wedle §. 1.008 ustawy cywilnej, szczegółowego do tego rodzaju interesów pełnomocnictwa; zarazem upoważnieni są do wydawania pozwów, prowadzenia procesów, przekazywania, odkazywania i przyjmowania przysięg, odbierania pieniędzy i rzeczy wartość

pieniężną mających i kwitowania z takowych; podpisywania w imieniu Towarzystwa, zawierania uгод, odstępowania od procesów, przyjmowania wyroków i rezolucyj, apelowania, rekurowania, prowadzenia egzekucyi i t. d., również jak podstawienia do tych czynności innego pełnomocnika wedle wyboru Rady nadzorczej.

W szczególności zaś kasyer osobno jest upoważniony w imieniu Towarzystwa do odbierania pieniędzy mających i kwitowania z odbioru; jak również podpisywania deklaracyj i kwitów ekstabulacyjnych;

c) przyjmowania członków (art. 6.);

d) oznaczają wysokość kredytu członkom i sposób onegoż udzielania (art. 3.);

e) mianują urzędników i pełnomocników, wydając tymże w celu legitymacyi, nominacye lub pełnomocnictwo;

f) przedstawiają Radzie nadzorczej do zatwierdzenia (art. 30.): 1. budżet roczny. 2. wysokość stopy procentowej tak od pożyczek członków i wkładek, jako też od pożyczek Towarzystwa, 3. wysokość pożyczek Towarzystwa, 4. wykluczenie członka z Towarzystwa (art. 18.), 5. wysokość dywidendy i 6. wysokość wpisowego“.

§. 26. ma brzmieć:

„O Radzie nadzorczej.

Ogólne zgromadzenie wybiera na okres 3-letni Radę nadzorczą z 9 członków i 3 zastępców złożoną.

Z tak wybranej Rady nadzorczej corocznie ustępują 3 członkowie i 1 zastępca, którzy 3-lecie swoje ukończyli, a w ich miejsce ogólne zgromadzenie wybiera nowych trzech członków i jednego zastępcę na okres 3-letni.

Ustępujący członkowie i zastępcy Rady nadzorczej mogą być ponownie wybrani.

Zastępcy członków Rady nadzorczej mają być zapraszani na zebranie Rady wtedy, gdy który z członków Rady niemożność przybycia na posiedzenie oznajmi, i wedle starszeństwa w urzędowaniu“.

§. 29. ma brzmieć:

„Zakres działania Rady nadzorczej

a) Rada nadzorcza wybiera dyrektora, kasyera i zastępcę dyrektora;

b) szkutkuje kasę, sprawdza rachunki, przyjmuje od Dyrekcyi bilans (art. 24.) sprawdza takowy i przedstawia ogólnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia (art. 33. f);

c) przysposabia i przedstawia wnioski na ogólne zgromadzenie (art. 33. f);

d) uchwała czyli wnioski członków mają być na porządek dzienny najbliższego zgromadzenia ogólnego wniesione, czy nie;

e) rozstrzyga zażalenia przeciwko Dyrekcyi przez członków wniesione;

f) zatwierdza przedstawione sobie przez dyrekcyę (art. 23. f.): 1. budżet roczny, 2. wysokość stopy pro-



centowej tak od pożyczek członków i wkładek, jako też od pożyczek Towarzystwa, 3. wysokość pożyczek Towarzystwa, 4. wykluczenie członka z Towarzystwa, 5. wysokość dywidendy, 6. wysokość wpisowego;

g) mianuje radcę prawnego Towarzystwa;

h) uchwała rozdział zysku i datki na cele dobroczynne (§. 13. statutu)“.

§. 33. ma brzmieć:

„Zakres działania Ogólnego zgromadzenia.

Do ogólnego zgromadzenia należy postanowienie w następujących przedmiotach:

a) ogólne zgromadzenie zmienia i uzupełnia statut Towarzystwa;

b) wybiera dyrektora i radę nadzorczą (art. 22. i 26.);

c) zatwierdza bilans roczny (art. 24.) i wydaje dyrekcyi absolutorium;

d) zmienia dyrektora pierwszego na wniosek Rady nadzorczej lub z własnego popędu, gdyby tego wynikała potrzeba;

e) stanowi o rozwiązaniu Towarzystwa i uchwała w tym wypadku, na jakie cele użytą być ma ewentualna nadwyżka, pozostająca po zwrocie udziałów z procentami“.

A wreszcie dodano do statutu §. 45., który brzmi:

„Rozwiązanie Towarzystwa może nastąpić:

a) wskutek uchwały ogólnego zgromadzenia;

b) wskutek otwarcia konkursu na majątku stowarzyszenia.

W wypadku lit. a) przeprowadzoną będzie likwidacja według postanowień ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 Dz. u. p. nr. 70.

Pozostała z likwidacji nadwyżka posłuży, o ile wystarczy, w pierwszym rzędzie do zwrotu udziałów przez członków w chwili uchwalonego rozwiązania nie odebranych, a mianowicie z procentem według stopy, na ostatni rok przed rozwiązaniem Towarzystwa od wkładek przyznanych.

Reszta majątku użytą zostanie w myśl jednostronnej uchwały ogólnego zgromadzenia (§. 33. lit. e) na fundacyjne lub inne cele dobroczynne.

Nie podniesione w przeciągu 6 miesięcy przez interesentów udziały z procentem przypadającym, składa się na ich koszt i ryzyko do depozytu sądowego.

W wypadku lit. b) w razie otwarcia konkursu zastosowane będą postanowienia ustawy konkursowej i ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 Dz. u. p. nr. 70.“.

(Uchwała z dnia 13. lipca 1894 l. 23.848).

Zmiany w Dyrekcyi:

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że przy firmie „Towarzystwo kasy zaliczkowej na powiat sądowy szczyrzecki, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“ w rejestrze dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zanoto-

wano, iż na odbytem w dniu 11. lutego 1894 w Szczercu XXV. ogólnem zgromadzeniu członków tego Towarzystwa wybrani i zatwierdzeni zostali: dyrektorem Piotr Muller, majster kowalski i właściciel realności w Szczercu, zastępcą dyrektora, Jan Maxymowicz, rolnik w Piaskach, a kasyerem Leontyna Malicka, ekspedytorka pocztowa w Szczercu, a zastępcą kasyera Jan Laufersweiler, majster ślusarski i właściciel realności w Szczercu zamieszkali.

(Uchwała z dnia 4. sierpnia 1894 l. 38.641).

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie „Towarzystwo wzajemnego kredytu we Lwowie, zarejestrowane z ograniczoną poręką“ uwidoczniło, że na odbytem dnia 18. marca 1894 Walnem zgromadzeniu członków tego Towarzystwa, dokonany został wybór ponowny dr. Kazimierza Krygowskiego na dyrektora, tudzież Jana Makana i Onufrego Pawlikiewicza na zastępców dyrektora tegoż Towarzystwa, wszystkich na lat trzy.

(Uchwała z dnia 11. sierpnia 1894 l. 39.776).

C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie, jako handlowy podaje do wiadomości, że w rejestrze stowarzyszeń przy firmie: Towarzystwa wzajemnego kredytu w Sędziszowie, zarządził wykreślenie ustępującego drugiego dyrektora Igoacego Daisenberga, tudzież wpis w jego miejsce obranego drugim dyrektorem Henryka Ślagórskiego, urzędnika cukrowni w Sędziszowie zamieszkałego, następnie zarządził wykreślenie ustępujących zastępców Dyrekcyi Józefa Podorskiego i Henryka Ślagórskiego, tudzież wpis nowoobраниch zastępców dyrektorów, a to Franciszka de Mayerberg urzędnika kolei żelaznej i Romana Scherautza urzędnika cukrowni, obydwu w Sędziszowie zamieszkałych.

(Uchwała z dnia 4. października 1894 l. 20.044).

C. k. Sąd obwodowy w Sanoku ogłasza, że w rejestrze dla stowarzyszeń zarobkowych wpisał przy firmie: „Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe w Sanoku, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, że na Walnem zgromadzeniu Towarzystwa, odbytem dnia 28. czerwca 1892 zostali jako członkowie Dyrekcyi p. p. Cyryl Ładyżyński, ks. Bazyli Czermanik i Ludwik Świerczyński, zaś jako zastępcy Leopold Biega i Jerzy Dzożd wszyscy w Sanoku zamieszkali, na okres 3-letni zatwierdzeni.

(Uchwała z dnia 9. października 1894 l. 60.569).

C. k. Sąd krajowy jako handlowy w Krakowie poleca wpisanie do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy już istniejącej firmie: „Stowarzyszenie pożyczkowe i oszczędności „Wzajemna pomoc“ w Podgórzu, z poręką nieograniczoną“!

1. iż XIV. ogólne zgromadzenie członków tego stowarzyszenia na posiedzeniu dnia 25. lutego 1894 odbytem, wybrało na członków zarządu czyli dyrektorów



tegoż stowarzyszenia na dalsze 6 lat: Wojciecha Bednarskiego, Romana Kleina i Wincentego Cichockiego, zaś Józefa Stępienia, Franciszka Rehmana i Wincentego Jelonka na zastępców członków zarządu, czyli zastępców dyrektorów;

2. że firmę stowarzyszenia zawsze dwaj członkowie Dyrekcyi, lub też jeden członek Dyrekcyi i jeden zastępca podpisywać będą.

(Uchwała z dnia 19. października 1894 l. 37.252).

## Konkurs.

Na posadę likwidatora przy Towarzystwie zaliczkowem w Jaworowie, rozpisuje Dyrekcyja tegoż, konkurs z terminem wniesienia podań do końca stycznia 1895.

Do posady tej, która na razie jest prowizoryczną, przywiązaną jest płaça 600 zł. w. a., a po wykazaniu faktycznego uzdolnienia i należytego prowadzenia się, stale nadaną być może.

Kompetenci starający się o tę posadę, winni wykazać się co najmniej: 1. świadectwem uzdolnienia do tego zawodu, 2. świadectwem, iż w tym zawodzie przy którym z Towarzystw przynajmniej przez trzy lata już pracował, 3. iż posiada prawo obywatelstwa austriackiego, 4. metrykę, iż nieukończył 40 lat życia, 5. świadectwem moralności, 6. znajomością języków krajowych.

Udokumentowane podania należy wносить do Dyrekcyi „Towarzystwa zaliczkowego w Jaworowie“.

Jaworów, dnia 12. grudnia 1894.

*Dyrekcya.*

## POWIATOWE TOWARZYSTWO HANDLOWE

W Stanisławowie

*ulica Sapieżyńska liczba 10.*

Stowarzyszenie z ograniczoną poręką w sądzie zapisane.

1. zajmuje się dostawami dla skarbu państwa, skarbu wojkowego, dla powiatów i gmin, niemniej dla osób prywatnych, firm krajowych i zagranicznych — czy to na rachunek własny, czy w spółce, lub na rachunek osób trzecich;

2. utrzymuje biuro spedycyjne i informacyjne kupieckie, pośredniczy i udziela wskazówek w sprawach handlowych, cłowych i taryfowych;

3. udziela zaliczki na produkta i towary odane w komis, i pomaga kredytem i towarami do zakładania sklepów chrześcijańskich.

## POWIATOWE TOWARZYSTWO HANDLOWE

we Lwowie

stowarzyszenie zarejestrowane z ogr. poręką

ul. Pańska l. 51. dom Rady powiatowej lwowskiej

utrzymuje na składzie

**i sprzedaje po najtańszych cenach:**

Sól warzonką od Wydziału krajowego. — Sól kamienną dla bydła w kawałkach i mieloną. — Smarowidła do wozów. — Oleje do maszyn (Ragusa). — Nafta I. niezapalna do oświetlenia (tylko na beczki) — Nawozy sztuczne. — Papiery i przybory do pisania dla szkół ludowych. — Wszelkie towary korzenne, wiktuały i wina dla sklepików wiejskich.

**Wszystkie towary najlepszej jakości.**

Zajmuje się również zakładaniem i urządzeniem sklepów wiejskich. — Wszelkich objaśnień udziela Dyrekcyja ustnie w godzinach przedpołudniowych albo listownie.

Portrety naturalnej wielkości

Pp. Franciszka Zimy i Stanisława Szczepanowskiego

wykonał zakład fotograficzny

P. Eugeniusza T. Jurkiewicza

artysty malarza

w Kołomyi.

Cena egzemplarza, wielkości ( $\frac{50}{60}$  cm.) 6 zł.  
zaś obu egzemplarzy razem 10 zł.

Taż pracownia fotograficzna wykonuje powiększenia z każdej nadesłanej fotografii po cenie 6 zł. za egzemplarz.

## Od Administracyi.

Niniejszem upraszamy tych P. T. prenumeratorów którzy prenumeraty za rok bieżący nie zapłacili, ażeby należytość tę przesłali jak najspieszniej pod adresem Administracyi „Związków“.